

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

- 9^ο ΚΡΗΤΟ-ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη για 9^η συνεχή χρονιά το ΚΡΗΤΟ-ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ στο ξενοδοχείο ΑΙΑΧ, στη Λεμεσό της Κύπρου. Ασθενείς και επιστήμονες από την Κύπρο και την Ελλάδα ανέλυσαν τα δεδομένα των θεραπειών για τις ρευματικές παθήσεις καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ασθενείς, ενώ προτάθηκαν πιθανές λύσεις για την αντιμετώπισή τους.

Το Συμπόσιο διοργανώθηκε από την Ρευματολογική Εταιρεία Κύπρου και τον Αντιρευματικό Σύνδεσμο Κύπρου. Συνδιοργανωτές ήταν η Πανεπιστημιακή Κλινική Ρευματολογίας Ηρακλείου, η Παγκρήτια Ένωση Υγείας και ο Σύλλογος Ρευματοπαθών Κρήτης.

Συμμετοχή στο Συμπόσιο είχαν:

Μονάδα Ρευματολογίας-Κλινικής Ανοσολογίας ΔΠΠΚ, Νοσοκομείο Αττικών, ΕΚΠΑ

Μονάδα Ρευματολογίας-Κλινικής Ανοσολογίας ΔΠΠΚ, Νοσοκομείο Ιπποκράτειον, ΕΚΠΑ
Ρευματολογική Μονάδα, Σισμανόγλειο Νοσοκομείο Αθηνών

1^η Παιδιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Ιπποκράτειο Θεσσαλονίκης, ΑΠΘ.

Σύμφωνα με τον **Δρ. Χριστάκη Χριστοδούλου, Ρευματολόγο, Πρόεδρο της Ρευματολογικής Εταιρείας Κύπρου**, τα νέα δεδομένα από το National Interview Survey (7 Μάρτιου 2017, Vital Signs) έδειξαν ότι κατά το 2013-2015, οι ενήλικες στις Ηνωμένες Πολιτείες που διεγνώσθησαν από ιατρό να πάσχουν από αρθρίτιδα έφταναν στα 54.4 εκατομμύρια (22.7% το πληθυσμού). Ο επιπολασμός της ρευματοειδούς αρθρίτιδας είναι 1% και το ίδιο ισχύει για τις οροαρνητικές σπονδυλοαρθρίτιδες (ψωριασική αρθρίτιδα, αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα, εντεροπαθική, αντιδραστική, ιδιοπαθή).

Στόχος για τις ρευματοπάθειες είναι η έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία. Για παράδειγμα για τη ρευματοειδή αρθρίτιδα, αν γίνει η διάγνωση και χορηγηθεί δυναμική και επιθετική θεραπεία μέσα στους πρώτους τρεις μήνες από την ημέρα έναρξης των συμπτωμάτων αυτό οδηγεί σε καλύτερη πρόγνωση της νόσου, καταπολεμά την φλεγμονή και διατηρεί καλύτερη κινητικότητα στις αρθρώσεις.

Για να είναι όμως δυνατή η έγκαιρη διάγνωση απαιτείται και η έγκαιρη προσέλευση του ασθενή στο γιατρό, καθώς επίσης και η έγκαιρη παραπομπή του από τους γιατρούς άλλων ειδικοτήτων (π.χ. Γενικούς Ιατρούς, Ορθοπεδικούς, Παθολόγους, Καρδιολόγους, Γαστρεντερολόγους, Οφθαλμιάτρους).

Η Ρευματολογική Εταιρεία Κύπρου αριθμεί 18 ρευματολόγους και σύντομα όπως ανέφερε ο κ. Χριστοδούλου θα φτάσουν τους 19, ένας σημαντικός αριθμός αν σκεφθεί κανείς ότι το 2006 ήταν μόνο 6 ρευματολόγοι. Τα μέλη της εταιρείας προσφέρουν πολύ υψηλού επιπέδου φροντίδα στους ασθενείς τους. Επίσης, συμπλήρωσε την ανάγκη περαιτέρω ενίσχυσης της συνεργασίας ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, της διεύρυνση της λίστας των φαρμάκων που μπορούν να συνταγογραφηθούν από ιδιώτες και τη διαθεσιμότητα όλων των βιολογικών παραγόντων με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Οργάνωσης Ρευματολογίας (EULAR). Ο κ. Χριστοδούλου ανακοίνωσε επίσης την έναρξη λειτουργίας το 2018 του Αρχείου Βιολογικών Θεραπειών από τη Ρευματολογική Εταιρεία Κύπρου. Αυτό θα επιτρέψει την συλλογή επιστημονικών δεδομένων για την

αποτελεσματικότητα και ασφάλεια των βιολογικών παραγόντων στον τοπικό πληθυσμό. Επίσης ανέφερε το μεγάλο έργο που έχει γίνει στη Ρευματολογική Εταιρεία Κύπρου τα τελευταία 2 έτη που έχει ως άξονα την έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία των ασθενών με γνώμονα πάντοτε τη συνεχή βελτίωση της παρεχόμενης φροντίδας.

Εκπαίδευση των ιατρών 1^{ης} γραμμής

Χαιρετισμό στο Συμπόσιο απεύθυνε και ο Βουλευτής του ΔΗΣΥ κ. Νίκος Νουρής, ο οποίος πρότεινε σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο να γίνει ενημέρωση των ιατρών 1^{ης} γραμμής ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν άμεσα τα συμπτώματα και να προωθούν τα περιστατικά για την απαραίτητη διάγνωση στους ρευματολόγους.

Ο κ. Νουρής τόνισε ότι πρέπει να κατατεθεί στο υπουργείο εργασίας μια τεκμηριωμένη μελέτη για τα οφέλη της πρόληψης έτσι ώστε να στηριχθεί από όλους καθώς μία τέτοια εφαρμογή θα μειώσει τα κόστη από τα επιδόματα ανικανότητας για εργασία.

Οικονομικά, αποτελεσματικά και ασφαλή τα βιο-ομοειδή

Τις τελευταίες μελέτες και συστάσεις της EULAR για τα βιοπαρόμοια ανακοίνωσε ο καθηγητής από τη Β' Παθολογική Κλινική & το Ομώνυμο Εργαστήριο της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ και του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου κ. Δημήτριος Βασιλόπουλος.

Ο κ. Βασιλόπουλος αναφέρθηκε σε τι διαφέρουν από τα κλασικά φάρμακα οι βιολογικοί παράγοντες ενώ, ξεκαθάρισε ότι τα βιο-ομοειδή δεν έχουν καμία σχέση με τα γενόσημα φάρμακα. Ο κύριος λόγος εισαγωγής τους είναι το χαμηλότερο κόστος ενώ, τα μέχρι τώρα δεδομένα δείχνουν ότι έχουν παρόμοια ασφάλεια και αποτελεσματικότητα με τα πρωτότυπα βιολογικά φάρμακα.

Η έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία μειώνει τα κόστη στην Υγεία

Για τις επιπτώσεις στους ασθενείς, την κοινωνία και τα συστήματα υγείας από τη μη διάγνωση και θεραπεία της Ρευματοειδούς Αρθρίτιδα μίλησε ο **καθηγητής Οικονομικών Υγείας από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΚΠΑ), μέλος του ΣΕΠ και καθηγητής στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου κ. Κώστας Αθανασάκης**. Ο κ. Αθανασάκης επεσήμανε ότι η καθυστέρηση στη διάγνωση όχι μόνο καταστρέφει την ποιότητα ζωής των ασθενών, αλλά αυξάνει και τα κόστη στην Υγεία.

Σύμφωνα με τον κ. Αθανασάκη, η έγκαιρη έναρξη της θεραπείας δίνει στις διαθέσιμες θεραπευτικές επιλογές ένα “μεγαλύτερο πεδίο δράσης” , επιτυγχάνει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα, βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα ενώ, βελτιώνει την συνολική ποιότητα ζωής των πασχόντων (σε όρους Quality Adjusted Life Years), μειώνει την μη-ικανότητα προς εργασία καθώς και τι απώλειες παραγωγικότητας με έμμεσο κόστος για την κοινωνία.

Συνεπώς σε ένα περιβάλλον όπου οι πόροι είναι σπάνιοι, η έγκαιρη πρόσβαση αλλά και οι τεκμηριωμένες θεραπευτικές επιλογές μπορούν, να συνδράμουν στη βελτίωση της ευημερίας των ασθενών αλλά και της κοινωνίας στο σύνολό της.

Ο **καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών, παθολόγος ρευματολόγος κ. Δημήτριος Μπούμπας** εστίασε στην ανάγκη για εκπαίδευση και έρευνα καθώς όπως είπε είναι οι

βασικοί πυλώνες που θα δώσουν την ευκαιρία στους επιστήμονες της Υγείας να γίνουν καλύτεροι και πιο αποτελεσματικοί.

Πρότεινε δε την δημιουργία Ακαδημίας Ρευματολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου σε συνεργασία με του ρευματοπαθείς και τους ρευματολόγους της Κύπρου.

Ο κ. Μπούμπας αναφέρθηκε και σε μία νέα από του στόματος θεραπεία για τους ασθενείς με μέτρια έως σοβαρή ενεργό ρευματοειδή αρθρίτιδα, το tofacitinib citrate 5 mg, που έχει πάρει έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Φαρμάκων και το οποίο λαμβάνεται από το στόμα, δύο φορές την ημέρα σε συνδυασμό με μεθοτρεξάτη (MTX), από ενήλικες ασθενείς που είχαν ανεπαρκή ανταπόκριση ή δυσανεξία σε ένα ή περισσότερα τροποποιητικά της νόσου αντιρευματικά φάρμακα (DMARDs). Το tofacitinib citrate της φαρμακευτικής εταιρείας Pfizer, ανήκει σε μια νέα κατηγορία αναστολέων των κινασών Janus (JAK) και μπορεί να χορηγηθεί ως μονοθεραπεία σε περίπτωση δυσανεξίας στη MTX ή σε περιπτώσεις όπου η θεραπεία με MTX δεν είναι κατάλληλη. Σύμφωνα με τους ειδικούς, το πρόγραμμα ανάπτυξης του tofacitinib citrate περιλαμβάνει δεδομένα ασφαλείας πλέον των οκτώ ετών από τις μακροχρόνιες μελέτες επέκτασης, που αντιπροσωπεύουν πάνω από 21.100 έτη έκθεσης ασθενών στο φάρμακο έως σήμερα.

Επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης

Επικαιροποίηση του ήδη υπάρχοντος Σχεδίου Δράσης το οποίο δεν χρησιμοποιείται πρότεινε ο **Πρόεδρος της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Πασχόντων και Φίλων (ΠΟΣΠΦ), κ. Μάριος Κουλούμας**, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτό σοβαρά θέματα όπως η έγκαιρη διάγνωση και έγκαιρη θεραπεία, η ενημέρωση γιατρών και ασθενών και η εκπαίδευση των επαγγελματιών Υγείας καθώς και των φαρμακοποιών.

“Don’t delay, connect today” - “Μην καθυστερείτε, επικοινωνήστε σήμερα”

Την Πανευρωπαϊκή Εκστρατεία της EULAR για την έγκαιρη διάγνωση και έγκαιρη θεραπεία παρουσίασε ο κ. Κουλούμας. Η εκστρατεία ξεκίνησε το Φεβρουάριο του 2017 με στόχο την ενημέρωση του κοινού για τις ρευματικές παθήσεις. Σύμφωνα με τα στοιχεία στην Ευρώπη 120 εκατομμύρια άτομα (σχεδόν 1 στους 4 ευρωπαίους) πάσχουν από ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις ενώ η Κύπρος έχει αυτή τη στιγμή πάνω από 100.000 άτομα. Όπως είπε, οι παθήσεις αυτές αποτελούν τη μεγαλύτερη αιτία αναπηρίας στην Ευρώπη σύμφωνα με τη μελέτη Global Burden of disease, δηλαδή σχεδόν 30% του πληθυσμού.

Οι μυοσκελετικές παθήσεις είναι οι πιο διαδεδομένες επαγγελματικές ασθένειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο φτάνοντας στο 38% του πληθυσμού, ενώ το συνολικό κόστος των μυοσκελετικών διαταραχών που σχετίζονται με την εργασία κυμαίνεται μεταξύ 0,5% και 2% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος (ΑΕΠ).

Παράθυρο ευκαιρίας:

Ο Δρ Χριστάκης Χριστοδούλου ανέφερε ότι:

η πλειοψηφία των νέων περιστατικών μπορούν να διαγνωστούν με την λήψη καλού ιστορικού, προσεκτικής κλινικής εξέτασης, τις κατάλληλες εργαστηριακές και απεικονιστικές εξετάσεις,

οι ασθενείς με οξεία συμπτώματα θα πρέπει να αντιμετωπιστούν αμέσως,

τα αντιρευματικά φάρμακα που τροποποιούν την νόσο θα πρέπει να ξεκινούν το συντομότερο δυνατόν ενώ,

η προσέγγιση Treat to Target (T2T) έχει ως στόχο την ύφεση η οποία είναι πολύ σημαντική και προλαμβάνει τις αναπηρίες,

ο αυστηρός έλεγχος είναι αναγκαίος όπως και η συχνή αξιολόγηση της ενεργότητας της νόσου και προσαρμογή της θεραπείας, η κοινή απόφαση μεταξύ του ρευματολόγου και του ασθενούς είναι πρωταρχικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της θεραπείας και την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος, τα ιατρεία πρώιμης αρθρίτιδας (early arthritis clinic) είναι καθοριστικά για την επιτυχία του στόχου της εκστρατείας.

Διατροφή, Ψυχολογία, Άσκηση και Φυσικοθεραπεία στην αντιμετώπιση της ρευματοπάθειας

Ο ρόλος της σωστής διατροφής, τα οφέλη της yoga, η καλή ψυχολογία και η τεχνική Bowen αναλύθηκαν εκτενώς και με ειδικό ασκησιολόγιο από τους ειδικούς που είχαν προσκληθεί, ενώ ο Αντιρευματικός Σύνδεσμος Κύπρου εστίασε στους τρόπους αυτοδιαχείρισης της νόσου στους οποίους πρέπει να εκπαιδευτούν οι ασθενείς.

Η συναπόφαση αποφέρει σημαντικά οφέλη στον ασθενή και το γιατρό

Η κα Κατερίνα Κουτσογιάννη, Πρόεδρος του Συλλόγου Ρευματοπαθών Κρήτης, μίλησε για τη συναπόφαση εξηγώντας ότι είναι η συζήτηση μεταξύ ασθενούς και γιατρού προκειμένου να λάβουν από κοινού μία απόφαση αναφορικά με τη θεραπευτική του αγωγή. Όπως είπε χαρακτηριστικά, σ' αυτή τη συζήτηση και τα δύο μέρη πρέπει πρωτίστως να αντιληφθούν τι είναι σημαντικό για τον καθένα όταν επιλέγουν την κατάλληλη θεραπεία.

Η συναπόφαση εκτός από τα σημαντικά οφέλη για τον ασθενή και το γιατρό αποφέρει και οφέλη στο σύστημα Υγείας καθώς μειώνει το κόστος θεραπειών και εξετάσεων αλλά και εισαγωγών στο νοσοκομείο. Επιπροσθέτως μειώνει το κόστος μετακινήσεων και αναμονών, τον όγκο ασθενών στα εξωτερικά ιατρεία και το χρόνο υποστήριξης των συγγενών.

Εκστρατεία ενημέρωσης για τα βιο-ομοειδή φάρμακα

Ο Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου Ρευματοπαθών Κρήτης κ. Γιάννης Παπαδάκης παρουσίασε τα αποτελέσματα της εκστρατείας ενημέρωσης των ασθενών και των γιατρών για τα βιο-ομοειδή φάρμακα.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2017 και συμπληρώθηκαν 90 ερωτηματολόγια, στα μέλη του Συλλόγου Ρευματοπαθών Κρήτης με στόχο την καταγραφή του βαθμού ενημέρωσης γύρω από την σχέση βιολογικών-βιο-ομοειδών φαρμάκων, την ανησυχία των ασθενών, τον τρόπο συνταγογράφησης (καθώς κρίνεται απαραίτητη η συνταγογράφηση με την εμπορική ονομασία προκειμένου να ανιχνεύονται τυχόν παρενέργειες) και τις ανάγκες ενημέρωσης.

Από την έρευνα καταγράφηκε η ανάγκη επαρκούς ενημέρωσης των ασθενών για τα βιο-ομοειδή ώστε, να είναι σε θέση να συναποφασίζουν με τον θεράποντα ιατρό.

Σύμφωνα με τα ευρήματα το 65% των συμμετεχόντων στην ερώτηση για τη σχέση βιολογικών παραγόντων και βιο-ομοειδών φαρμάκων απάντησε ότι είναι παρόμοια ενώ, το 29% δεν γνώριζε. Για τη σχέση των βιο-ομοειδών με τα γενόσημα το 48,4% απάντησε ότι δεν έχουν καμία σχέση, το 6,5% ότι είναι ίδια, το 16,1% ότι είναι παρόμοια και το 29% δεν γνώριζε.

«Υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι»

Στη συνέχεια του Συμποσίου η κα Κουτσογιάννη παρουσίασε το πρόγραμμα «Υπάρχουν κάποιοι άνθρωποι» το οποίο αφορά ιστορίες ανθρώπων που ζουν με ρευματικές παθήσεις και τον αγώνα τους να παραμείνουν ενεργοί στην εργασία και την καθημερινότητα.

Η κα Κουτσογιάννη παρουσίασε το video που έχει γυριστεί ενώ συμπλήρωσε ότι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να το δουν στο www.revmazois.gr